

Dodatok k všeobecným zásadám postupu bánk v prípade problémových úverov: najčastejšie otázky

- 1 Aký je účel tohto dodatku? Ako nadväzuje na všeobecné zásady postupu bánk v prípade problémových úverov (non-performing loans – NPL)?

Dodatok obsahuje kvantitatívne usmernenia, ktoré majú v budúcnosti prispieť k včasnejšej tvorbe opravných položiek na krytie problémových úverov. Je doplnením všeobecných zásad postupu bánk v prípade problémových úverov, ktoré Európska centrálna banka (ECB) vydala v marci 2017 so zameraním na kvalitatívne aspekty.

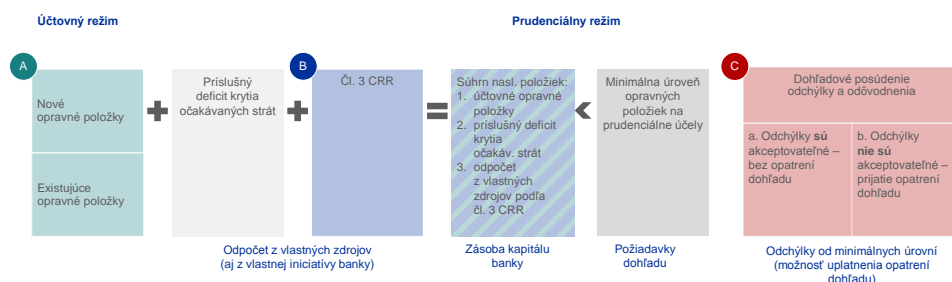
- 2 Aký je rozsah dodatku a kedy nadobudne účinnosť?

Dodatok sa vzťahuje na všetky významné inštitúcie a jeho uplatňovanie je nezáväzná. Všetky prípadné odchýlky však banky budú musieť adekvátne zdôvodniť, pričom nedostatočne opodstatnené a podložené odchýlky môžu mať za následok prijatie dohľadových opatrení. Očakávaná týkajúca sa tvorby opravných položiek na prudenciálne účely sa budú týkať všetkých nových expozícií zaradených medzi problémové v zmysle definície EBA od 1. januára 2018.

- 3 Akým spôsobom tieto pokyny nadväzujú na účtovné štandardy, konkrétne na normy IFRS9?

Dodatok predstavuje prudenciálny nástroj, ktorý bankám na splnenie očakávaní dohľadu ako alternatívu k účtovným opravným položkám umožňuje používať odpočty z vlastných zdrojov podľa článku 3 nariadenia o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Regulation – CRR)¹. Pri analýze dodržiavania minimálnej úrovne opravných položiek na prudenciálne účely sa však všetky účtovné opravné položky (vrátane ich prípadného navýšenia po nadobudnutí účinnosti normy IFRS9 v roku 2018) budú plne započítavať. Zároveň treba podotknúť, že navýšenia opravných položiek zapríčinené zavedením normy IFRS9 sú z hľadiska výkazu ziskov a strát neutrálne, pričom súvisiace kapitálové dôsledky je možné realizovať postupne.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti.

4 Aké sú očakávané následky minimálnej úrovne opravných položiek? Môže zapríčiniť núdzový odpredaj problémových úverov? Bola vykonaná analýza následkov v jednotlivých krajinách?

Tieto zásady sa vzťahujú len na nové problémové úvery. To znamená, že intenzita následkov bude závisieť od výšky prírastkov problémových úverov, ktoré však v poslednej dobe v celej EÚ klesajú. Zásady tvorby opravných položiek sa navyše týkajú len tých bánk, ktoré nebudú disponovať krytím nezabezpečených častí problémových úverov po uplynutí dvoch rokov, resp. ich zabezpečených častí po uplynutí siedmich rokov. Pokiaľ ide o potenciálne následky na aktivitu na sekundárnom trhu s problémovými úvermi, očakávania sa vzťahujú na čistú expozíciu voči NPL, t. j. problémové úvery znížené o vytvorené prudenciálne opravné položky. Všeobecné zásady vydané 20. marca uvádzajú predaj problémových úverov ako jeden z viacerých možných spôsobov redukcie vysokej hladiny NPL.

5 Prečo sa minimálne opravné položky momentálne týkajú len nových problémových úverov? Aké ďalšie opatrenia na znižovanie stavu NPL máte v pláne?

Bankový dohľad ECB prostredníctvom spoločných dohliadacích tímov posudzuje presvedčivosť a ambicióznosť stratégií významných inštitúcií, ktoré sú tiež zamerané na znižovanie existujúceho stavu NPL prostredníctvom vlastných redukčných cieľov. Treba poznamenať, že sme zaznamenali zníženie stavu NPL významných inštitúcií, ktorý klesol z 950 mld. € v prvom štvrtroku 2016 na 865 mld. € v prvom štvrtroku 2017. Orgány dohľadu budú naďalej monitorovať stav znižovania NPL v jednotlivých bankách a najneskôr v prvom štvrtroku 2018 priblížia svoju predstavu o ďalších opatreniach na redukcii existujúceho objemu NPL vrátane primeraných prechodných opatrení.

6 Aký je doterajší výsledok všeobecných zásad NPL od ich vydania v marci 2017?

Spoločné dohliadacie tímy od ich vydania aktívne spolupracujú s bankami s cieľom zabezpečiť, aby významné inštitúcie v záujme dosiahnutia súladu odhaľovali a odstraňovali prípadné nedostatky. Mnoho bánk sa okrem toho začalo problematikou NPL aktívnejšie zaoberať zintenzívnením vlastného úsilia o riešenie problémových úverov, ako aj ich čiastočným predajom a sekuritizáciou. Niektoré banky však pri znižovaní stavu svojich NPL stále nie sú dostatočne dôrazné a ambiciózne.

7 Ako mienite zabezpečiť, aby banky všeobecné zásady stanovené v dodatku dodržiavali?

Banky by mali o dodržiavaní minimálnych úrovní prudenciálnych opravných položiek určených v tomto dodatku najmenej raz ročne podávať správu. Ak miera krytia zaostane za očakávaniami dohľadu uvedenými v dodatku, správa by mala obsahovať aj zdôvodnenie a zdokladovanie takýchto odchýlok. V nedostatočne opodstatnených prípadoch bankový dohľad ECB zväží prijatie potrebných opatrení.

8 Akým spôsobom prebehla kalibrácia parametrov stanovených v dodatku?

Konečná kalibrácia parametrov prebehla na základe celého radu vstupných faktorov. Okrem iného sme vychádzali z úsudku pracovníkov dohľadu, z medzinárodnej praxe v oblasti tvorby opravných položiek, požiadaviek na odpisovanie a z rýchlosti procesov riešenia krízových situácií v EÚ vrátane nedávnych zlepšení v tejto oblasti. Podľa bankového dohľadu ECB navrhovaná kalibrácia predstavuje vyvážené riešenie na podporu včasnej tvorby opravných položiek na krytie NPL v budúcnosti.

9 Ako tento dodatok zapadá medzi iniciatívy v oblasti NPL na úrovni EÚ?

V tom, že odbremenenie európskych bánk od problémových úverov si vyžaduje spoločné úsilie všetkých zainteresovaných strán, panuje všeobecná zhoda. Bankový dohľad ECB v tomto smere veľmi úzko spolupracuje s ďalšími zainteresovanými stranami v Európe.

10 Vzťahuje sa dodatok aj na zabavené aktíva?

V súčasnosti sa na zabavené aktíva nevzťahuje. Bankový dohľad ECB však vývoj v tejto oblasti pozorne sleduje. V prípade, že banky budú objem svojich problémových úverov znižovať len prostredníctvom zabavovania aktív, bez toho, aby

zabavené aktíva dokázali likvidovať, orgán dohľadu zakročí. V tejto súvislosti všeobecné zásady NPL zároveň bankám dôrazne odporúčajú pri oceňovaní týchto aktív uplatňovať primerané zrážky.